

Betreft: algemeen bestuur

Datum: 17 april 2025

Agendapunt: 3.2

Oplegger Ontwerpbegroting 2026

Inleiding

Sinds 1 januari 2025 is de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg gewijzigd in de gemeenschappelijke regeling GGD. Dit betekent dat de GGD en de RIGG (Regionale Inkoop Organisatie Groninger Gemeenten) niet meer samen in een gemeenschappelijke regeling zijn ondergebracht, maar nu ieder hun eigen gemeenschappelijke regeling hebben.

In de ontwerpbegroting 2026 geven we per (deel)programma aan wat we willen bereiken in 2026, wat we daarvoor gaan doen en wat dat kost. In deze oplegger geven we een samenvatting van de belangrijkste onderdelen van de beleids- en de financiële begroting 2026.

Begroting 2026

Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur PG&Z ingestemd met de uitgangspunten voor de ontwerpbegroting GGD Groningen 2026.

Ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2025, zijn in de ontwerpbegroting van 2026 naast de indexatie 2026, het basisaanbod Nu Niet Zwanger en extra taken gemeentelijke lijkschouwer opgenomen. De (gewogen) indexatie is vastgesteld op 4,12 % voor 2026. Daarnaast zijn de opgezegde taken verwerkt.

In voorgaande begrotingen is het begrotingstotaal structureel te laag gebleken. In de meerjarenbegroting 2026 is de gehele begroting herzien o.b.v. reële ramingen van inkomsten en uitgaven. Dit heeft als gevolg dat naast de toevoeging van bovengenoemde taken en indexatie, nog een groei van 3 miljoen in het totaal zit t.o.v. 2025. Dit wordt met name veroorzaakt door werkzaamheden die in het kader van de Publieke Gezondheid Asielzoekers worden uitgevoerd en inzet in het kader van een grote subsidie voor mentaal gezond Groningen. Ook is het project centrale zorgverlener verwerkt.

De ontwerpbegroting 2026 bevat geen nieuwe beleidsvoorstellen. Wel zijn er veel (onzekere) ontwikkelingen. Denk hierbij aan de financiële effecten van het hoofdlijnenakkoord Schoof, 'ravijnjaar 2026', uitvoering Meerjarenagenda Publieke Gezondheid 2023-2026, IZA/AZWA, versterking infectieziektebestrijding, samenwerking GGD'en 3Noord (Drenthe, Fryslân en Drenthe), toekomst vaccinatiestelsel, vaccinatieregiecentrum, ICT-ontwikkelingen, gezamenlijke huisvesting Veiligheidsregio Groningen/ GGD Groningen, uitkomsten Cao-onderhandelingen en de gemeenteraadsverkiezingen 2026.

Daarbij komt het 'ravijnjaar 2026' voor gemeenten steeds meer in zicht. Vooruitlopend op dit ravijnjaar heeft de GGD in opdracht van het bestuur bezuinigingsvoorstellen uitgewerkt met als uitgangspunt dat er gerichte keuzes worden gemaakt en er geen generieke bezuiniging wordt gerealiseerd. Het bestuur GGD heeft op basis van deze uitwerking besloten de GGD de opdracht te geven om de

bezuinigingsvoorstellen verder uit te werken ter grootte van 4,12 % (€ 850.000). Deze uitwerking moet een combinatie van maatregelen zijn waarbij als eerst gekeken moet worden naar de eigen bedrijfsvoering, vervolgens naar de wijze waarop de taken worden uitgevoerd en tot slot naar het schrappen of verminderen van taken. Daarbij heeft het bestuur benoemd dat bij de besparing op de GGD het effect op de inwoners zo klein mogelijk moet zijn en het niet tot hogere kosten elders moet leiden, zodat gemeenten uiteindelijk de taak duurder moeten inkopen/organiseren. De GGD pakt de uitwerking samen met gemeenten op. Mochten er financiële effecten voor 2026 aan de orde zijn dan zullen deze via een begrotingswijziging later alsnog in de begroting van 2026 worden verwerkt.

Ondanks de grote groei in omzet in de begroting, maakt de GGD zich zorgen omdat veel middelen niet gegarandeerd zijn door bovenstaande ontwikkelingen. Veelal wordt de intentie en het voornemen om taken voort te zetten uitgesproken. Dat maakt ook dat met name de bedrijfsvoering nu ingericht moet zijn op het vergrootte takenpakket, maar onder druk komt te staan als er toch gesneden wordt in de primaire taak.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen in de ontwerpbegroting 2026?

De omvang van de ontwerpbegroting van de GGD is fors gegroeid met ca. € 4,5 miljoen. De drie belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- Indexering: € 1,6 miljoen

De index die is toegepast op de begroting is hoog. De reden hiervoor is dat in de begroting 2026 de nacalculatie van het effect van het Cao-akkoord uit 2024 plaatsvindt. Vanwege de systematiek die gehanteerd wordt voor de GGD-begroting is het jaar t+2 het vroegste moment waarop structurele effecten van een Cao-akkoord en inflatie kunnen worden opgenomen in de begroting. In 2026 leidt dit tot een gewogen index van 4,12%.

- Reëel ramen: € 2,8 miljoen

Zoals eerder beschreven in deze notitie was het begrotingstotaal van GGD Groningen structureel te laag geraamd. In de afgelopen jaren was een grote veroorzaker van de verhoogde realisatie de inzet voor COVID. Echter, ook op andere afdelingen heeft een groei plaatsgevonden van inkomsten, met name van externe financieringsbronnen. De PGA-inkomsten zijn gestegen met 1 miljoen. Het project centrale zorgverlener is toegevoegd voor 0,7 miljoen. Er zijn verscheidene subsidies en opdrachten verworven voor 1,1 miljoen.

- Forensische Geneeskunde: € 0,12 miljoen

Aan de algemene middelen voor de gemeenten in het gemeentefonds is budget toegevoegd bij de septembercirculaire 2024, dat bestemd is voor een uitbreiding van de wettelijke taak gemeentelijke lijkschouwer op basis van de nieuwe Wet op de lijkbezorging (Wlb). Dit bedrag komt neer om € 120.000 voor GGD Groningen.

Afname en opzeggen van facultatieve taken

Gemeenten kunnen vóór 31 december 2024 aangegeven welke niet-wettelijke GGD-taken per 1 januari 2026 worden opgezegd of verminderd. Van vier gemeenten (zie onderstaande tabel) is in december 2024 bericht ontvangen:

Gemeente	Opdracht DVA	Bedrag 2026
Groningen	Kansrijke start Korrewegwijk	84.199
Groningen	Kansrijke start JoKi	122.183
Groningen	Borstvoedinsspreekuur	18.308
Het Hogeland	Coördinatie OGGz	56.331
Westerkwartier	OGGz Verkennend Onderzoek	13.941
Oldambt	Toezicht WMO	47.855
Totaal		342.817

Met de betreffende gemeenten heeft afstemming plaatsgevonden over de aangekondigde opzeggingen en de consequenties ten aanzien van frictiekosten of mogelijk andere inzet door de GGD. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in de ontwerpbegroting 2026.

Ontwerp Financiële begroting 2026

Programma	baten of lasten	Deelprogramma	2025	2026	2027	2028	2029
Gezondheid - GGD	lasten	Gezond en Veilig Opgroeien	-21.905	-24.434	-24.459	-24.459	-24.459
		Gezondheid beschermen en bevorderen	-12.153	-13.289	-13.289	-13.289	-13.289
		Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	-2.315	-3.107	-3.107	-3.251	-3.107
		Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van	-1.679	-1.680	-1.680	-1.680	-1.680
		Lasten programma Gezondheid	-38.052	-42.510	-42.535	-42.679	-42.535
Gezondheid - GGD	baten	Gezond en Veilig Opgroeien	21.905	24.435	24.460	24.459	24.460
		Gezondheid beschermen en bevorderen	12.153	13.289	13.289	13.289	13.289
		Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	2.352	3.143	3.143	3.143	3.143
		Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van	1.679	1.680	1.680	1.680	1.680
		Baten programma Gezondheid	38.088	42.547	42.571	42.570	42.571
Saldo programma's			36	36	36	-109	36
Overhead		Incidenteel	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen		Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting		Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien		Onvoorzien	0	0	0	0	0
Reserve-mutaties		Programma Gezondheid	-36	-36	-36	109	-36
		programma RiGG	0	0	0	0	0
		Totaal	0	0	0	0	0

Ontwikkeling inwonersbijdrage GGD 2026

Ontwikkeling inwonersbijdrage	Bedrag 2026
Inwonersbijdrage 2025	20.378.864
Indexering 4,12%	839.609
Vervallen incidentele bijdrage bedrijfsvoering	-358.941
Nu niet zwanger	209.447
Inwonersbijdrage 2026	21.068.979
Bedrag per inwoner	€ 35,04

In bijlage 2 van de ontwerpbegroting is een specificatie per gemeente gegeven van de omvang van de inwonersbijdrage, waarbij de inwonersbijdrage per deelprogramma is opgenomen.

Indexatie

De indexatie voor 2025 bedraagt 4,12%. In de ontwerpbegroting 2026 is in bijlage 1 de opbouw van de indexatie opgenomen.

Proces vaststelling begroting 2026

Na bespreking in het DB op 28 maart a.s. zal de ontwerpbegroting ter kennisname worden geagendeerd voor het AB. Tevens zal na het DB de ontwerpbegroting 2026 spoedig naar de raden verzonden worden, zodat zij hun zienswijze hierop naar voren kunnen brengen. De wettelijke termijn voor de zienswijze is twaalf weken. Dit betekent dat de raden tot 24 juni a.s. hun zienswijze kunnen indienen bij het DB. Het DB bespreekt in de vergadering van 11 juli de ontwerpbegroting 2026, inclusief de zienswijzen en de reacties daarop, en biedt deze vervolgens ter vaststelling aan aan het AB. Op 4 september a.s. stelt het AB de begroting 2026 vast met inachtneming van de zienswijzen en de reacties. De vastgestelde begroting zal voor 15 september 2025 aan Gedeputeerde Staten (GS) worden gestuurd.

Voor het aanbieden van de ontwerpbegroting 2026 aan de raden zal, namens het DB een begeleidende brief worden opgesteld.

Besluit

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de ontwerpbegroting GGD Groningen 2026.